

Лекція 4

Строк використання, вимоги до заміни, повернення та зберігання ЗІЗ

Як видавати чергові ЗІЗ

До чергових ЗІЗ належать рукавиці чи калоші діелектричні при електроустановках, кожух або плащ непромокальний на зовнішніх постах тощо. Їх закріплюють за певними робочими місцями чи видають працівникам лише на час виконання робіт і передає одна зміна іншій. Чергові ЗІЗ видають під відповідальність керівників робіт або керівників змін.

Якщо один ЗІЗ за певних обставин має використовувати кілька працівників, роботодавець перед тим, як його застосовуватимуть, вживає заходів, щоб запобігти виникненню проблем для здоров'я та особистої гігієни користувачів.

Як обліковувати видачу ЗІЗ

ЗІЗ є власністю роботодавця, їх обліковують як інвентар. Видачу і повернення ЗІЗ потрібно обліковувати в особистій картці обліку ЗІЗ за формою [додатка 1 до Мінімальних вимог](#).

Скачайте

[Особиста картка обліку спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту](#)

Який строк використання засобів захисту

Граничний строк використання вказаний у сертифікаті або декларації відповідності виробника ЗІЗ.

Строки використання ЗІЗ за календарними днями обчислюють з дня їх фактичної видачі за [Нормами безплатної видачі ЗІЗ](#). Вони не мають перевищувати їх строків придатності.

Строки використання ЗІЗ, якими користуються кілька працівників, чергових ЗІЗ мають бути не менше ніж строки використання відповідних ЗІЗ, що видають індивідуально.

Якщо працівнику видають декілька комплектів ЗІЗ, строк їх використання можна збільшити.

Які вимоги до заміни та повернення ЗІЗ

В окремих випадках із огляду на особливості виробництва роботодавець може за погодженням із профспілковою організацією підприємства замінювати:

- комбінезон на костюм і навіпки;

- костюм — напівкомбінезоном із сорочкою (блузою) або сарафаном з блузою;
- костюм із сукна на костюм з вогнезахисним або кислотозахисним просоченням;
- костюм брезентовий на костюм із вогнезахисним або водовідштовхувальним просоченням;
- черевики (напівчоботи) шкіряні на чоботи гумові і навики;
- черевики (напівчоботи) на чоботи і навики;
- валянки на чоботи і навики.

УВАГА! У разі заміни одних видів спеціального одягу та спеціального взуття на інші не мають погіршуватися їхні захисні властивості й умови праці для користувача.

Працівники мають **повернути ЗІЗ** у таких випадках:

- їх звільнили з підприємства;
- перевели на тому самому підприємстві на іншу роботу або інше робоче місце;
- змінили вид робіт;
- ввели нові технології;
- ввели нові або замінили наявні знаряддя праці;
- використовувати ЗІЗ не обов'язково.

Де зберігати засоби захисту

ЗІЗ, зокрема спецодяг працівників, зайнятих на роботах із шкідливими для здоров'я речовинами, зберігайте у спеціально обладнаних приміщеннях. Вони мають відповідати ДБН В.2.2-28:2010 «Будинки і споруди. Будинки адміністративного та побутового призначення» і нормативно-правовим актам з охорони гігієни праці.

Скачайте

[Журнал обліку та зберігання засобів захисту](#)

Виділіть окреме приміщення для централізованого зберігання ЗІЗ. Таке приміщення повинно бути сухим, добре провітрюваним, мати полиці або шафи, де можна розвісити спецодяг.

ЗІЗ працівників, робота яких пов'язана зі [шкідливими хімічними](#) або [радіоактивними речовинами](#), зберігайте у складах, облаштованих з урахуванням відповідних державних стандартів і правил гігієни праці.

Теплий спеціальний одяг і спеціальне взуття, що були в ужитку, продезінфікуйте, очистіть від забруднень і пилу, висушіть й відремонтуйте. Під час зберігання періодично оглядайте їх.

Якщо працівники виконують роботи за межами підприємства та [у відрядженні](#), де порядок зберігання ЗІЗ не можна застосувати, — на лісозаготівлях, геологорозвідувальних роботах тощо, — вони можуть залишатися в неробочий час у працівників. Пропишіть це у [колективному договорі](#) чи в [правилах внутрішнього трудового розпорядку](#) підприємства.

Основні правила зберігання ЗІЗ:

- комплекти спецодягу, спецвзуття та інші ЗІЗ зберігайте в [кімнатах із температурою](#) 10—30 °С з відносною вологістю повітря 50—70%;
- прогумований одяг і гумове взуття зберігайте у затемнених приміщеннях або закритих шафах за температури 5—20 °С з відносною вологістю повітря 50—70%;
- зимовий одяг і взуття, перед тим як складати, ретельно очистіть, продезінфікуйте та просушіть;
- нижню полицю стелажа встановлюйте на висоті не менше ніж 0,2 м;
- відстань від стін складу і від опалювальних приладів до ЗІЗ повинна становити мінімум 1 м;
- [відстань між стелажми](#) повинна становити мінімум 0,7 м;
- ЗІЗ розміщуйте подалі від джерел тепла та таким чином, щоб на них не потрапляло пряме сонячне світло;
- ЗІЗ зберігайте окремо від кислот, лугів, розчинників та інших матеріалів, контакт з якими може призвести до утворення небезпечних речовин.

Детальні вимоги щодо догляду за ЗІЗ можуть містити інструкції з експлуатації ЗІЗ.

Питання до самоконтролю:

1. Строк використання засобів захисту
2. Які вимоги до заміни та повернення ЗІЗ
3. Умови зберігання ЗІЗ.
4. Облік видачі засобів захисту.
5. Забезпечення черговими ЗІЗ.